IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 4.4.2019
COM(2019) 149 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

L-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali 2019: Ewropa li tipproteġi liċ-ċittadini tagħha u ttejjeb l-kwalità ta' ħajjithom

{SWD(2019) 111 final} - {SWD(2019) 112 final} - {SWD(2019) 113 final} - {SWD(2019) 114 final} - {SWD(2019) 115 final} - {SWD(2019) 116 final} - {SWD(2019) 117 final} - {SWD(2019) 118 final} - {SWD(2019) 119 final} - {SWD(2019) 120 final} - {SWD(2019) 121 final} - {SWD(2019) 122 final} - {SWD(2019) 123 final} - {SWD(2019) 124 final} - {SWD(2019) 125 final} - {SWD(2019) 126 final} - {SWD(2019) 127 final} - {SWD(2019) 128 final} - {SWD(2019) 129 final} - {SWD(2019) 130 final} - {SWD(2019) 131 final} - {SWD(2019) 132 final} - {SWD(2019) 133 final} - {SWD(2019) 134 final} - {SWD(2019) 135 final} - {SWD(2019) 136 final} - {SWD(2019) 137 final} - {SWD(2019) 138 final} - {SWD(2019) 139 final}

1. Id-diskrepanzi fl-implimentazzjoni ambjentali jiswew lill-Ewropej madwar EUR 55 biljun fis-sena

L-implimentazzjoni tal-politika u l-liġi ambjentali tal-UE hija essenzjali għal ambjent b'saħħtu. Li tingħeleb id-diskrepanza bejn dak li jiġi deċiż u dak li fil-fatt jiġi implimentat huwa kritiku sabiex jiġu żgurati riżultati ambjentali tajbin għaċ-ċittadini, kif ukoll sabiex jiġu preservati kundizzjonijiet ekwi għall-operaturi ekonomiċi u biex jinħolqu opportunitajiet għall-innovazzjonijiet soċjali u teknoloġiċi u għall-iżvilupp ekonomiku. Studju ġdid jistma li l-kostijiet totali tad-diskrepanzi attwali fl-implimentazzjoni ambjentali, għas-soċjetà, huma madwar EUR 55 biljun kull sena[1].

L-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali għandha l-għan li ttejjeb l-implimentazzjoni fil-qasam tal-politika u l-leġiżlazzjoni ambjentali tal-UE billi tidentifika l-kawżi tad-diskrepanzi fl-implimentazzjoni u tindirizza l-ostakoli sistemiċi għall-integrazzjoni ambjentali f'setturi ta' politika differenti. Hija timmappja l-isfidi ewlenin għal kull Stat Membru, kif ukoll il-prattiki tajba u l-punti ta' eċċellenza eżistenti.

L-ewwel pakkett tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali ġie adottat fi Frar 2017[2]. Mill-adozzjoni tiegħu, bosta Stati Membri organizzaw djalogi nazzjonali ta' Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali dwar it-temi ta' prijorità identifikati fir-rapporti tagħhom. F'ħafna każijiet, kienu involuti l-awtoritajiet reġjonali u lokali u l-partijiet interessati ewlenin. Barra minn hekk, kienu organizzati diversi djalogi speċifiċi għas-settur. Ftit wara li ġie adottat l-ewwel pakkett, tnediet għodda TAIEX-EIR Peer to Peer biex tiffaċilita t-tagħlim bejn il-pari bejn l-Istati Membri, ir-reġjuni u l-muniċipalitajiet dwar kif itejbu l-prattiki ta' implimentazzjoni tagħhom[3].

Dan il-pakkett jinkludi l-Komunikazzjoni preżenti, anness li jelenka l-azzjonijiet ta' politika ewlenin, dokument ta' sfond tal-politika u 28 rapport tal-pajjiż li jiddeskrivu s-sitwazzjoni attwali fl-implimentazzjoni tal-oqsma u l-objettivi ewlenin tal-ġabra tar-regoli ambjentali tal-UE, kif ukoll l-isfidi u l-opportunitajiet ewlenin għal kull Stat Membru.

Il-proċeduri ta' ksur jibqgħu għodda importanti biex tkun żgurata l-implimentazzjoni xierqa tal-obbligi legali[4] u, għalhekk, l-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali hija mingħajr preġudizzju għall-azzjonijiet ta' infurzar mill-Kummissjoni skont it-Trattati, taħt il-kontroll tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea[5]. L-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali tagħmilha possibbli li tittejjeb il-konformità mal-liġijiet ambjentali tal-UE billi tindirizza l-kawżi prinċipali tal-implimentazzjoni fqira u tippromwovi applikazzjoni aktar effettiva, bil-kundizzjoni li l-Istati Membri jwettqu malajr u b'mod deċiż tal-anqas l-azzjonijiet ta' prijorità.

Il-pakkett juri l-istat tal-implimentazzjoni ambjentali f'Jannar 2019 u għandu l-għan li jippromwovi l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi u l-partijiet interessati sabiex jinstabu soluzzjonijiet imfasslin apposta biex id-diskrepanzi fl-implimentazzjoni jiġu indirizzati b'mod aktar effettiv. Ir-rapporti tal-pajjiżi tal-2019 ikopru wkoll diversi temi ġodda meta mqabbel mal-2017, b'mod partikolari bi tweġiba għall-feedback miksub mill-Istati Membri, il-Parlament Ewropew, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali, il-Kumitat tar-Reġjuni u partijiet interessati differenti fl-ewwel ċiklu: it-tibdil fil-klima, l-ispeċijiet aljeni invażivi, l-emissjonijiet industrijali u s-sustanzi kimiċi, kif ukoll informazzjoni ġdida. Madankollu, l-istruttura tibqa' simili għar-rapporti tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali tal-2017.

[1] COWI u Eunomia, "Update of the costs of not implementing EU environmental law" (Aġġornament tal-kostijiet tan-nuqqas ta' implimentazzjoni tal-liġi ambjentali tal-UE), 2019.

[2] COM(2017) 63.

[3] TAIEX-EIR Peer to Peer

[4] COM(2016) 316.

[5] Is-sejbiet fir-rigward ta' Stati Membri speċifiċi f'din il-Komunikazzjoni u l-Anness li jakkumpanjaha huma bbażati fuq l-informazzjoni disponibbli għall-Kummissjoni qabel id-data tal-adozzjoni tagħha u huma mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe azzjoni legali li l-Kummissjoni tista' tieħu wara din id-data.

2. L-istat ta' implimentazzjoni: il-prijoritajiet ewlenin

2.1. L-UE nagħmluha ekonomija ċirkolari, effiċjenti fir-riżorsi, ekoloġika u kompetittiva b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju

It-tranżizzjoni minn ekonomija lineari għal ekonomija ċirkolari hija opportunità biex nittrasformaw l-ekonomija tagħna u nagħmluha aktar sostenibbli, billi naqilbu għal mudell fejn il-materjali u r-riżorsi jinżammu u jintużaw għall-itwal żmien possibbli. Il-prevenzjoni u l-immaniġġjar tajbin tal-iskart huma komponent essenzjali tal-ekonomija ċirkolari billi jgħinu kemm biex jiġi evitat li l-iskart ikollu impatt negattiv fuq l-ambjent u s-saħħa, kif ukoll jidderiġuh għal użi effiċjenti.

Mill-2017, il-Kummissjoni kompliet timplimenta l-pjan ta' azzjoni tagħha għal Ekonomija Ċirkolari[6], li kien jinkludi l-pubblikazzjoni tal-Istrateġija tal-UE għall-Plastiks f'Ekonomija Ċirkolari fi ħdan il-pakkett tal-Ekonomija Ċirkolari tal-20187 u l-adozzjoni tal-emendi għal-leġiżlazzjoni dwar l-iskart mill-koleġiżlaturi[8]. Il-Kummissjoni adottat ukoll Qafas ta' Monitoraġġ għall-ekonomija ċirkolari9, għodda ġdida li tippermetti lil dawk li jfasslu l-politika jidentifikaw prattiki tajba u jipprijoritizzaw l-oqsma fejn tkun meħtieġa aktar azzjoni. F'Ottubru 2018 inħarġet komunikazzjoni ġdida dwar bijoekonomija sostenibbli għall-Ewropa10, immirata lejn it-tisħiħ tal-konnessjonijiet bejn l-ekonomija, is-soċjetà u l-ambjent. Il-proposta tal-2018 sabiex jitnaqqas l-impatt ta' ċerti plastiks fuq l-ambjent11 tkompli turi l-isforzi kombinati fl-UE sabiex jiġu indirizzati b'mod aktar effettiv il-problemi ambjentali marbuta mat-tfassil, il-produzzjoni u r-rimi tal-plastik; l-implimentazzjoni tagħha se tiġi valutata fiċ-ċikli tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali li ġejjin.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni dan l-aħħar ipproponiet diversi rekwiżiti li se jikkontribwixxu għall-estensjoni tal-ħajja tal-prodotti12. L-awtoritajiet għall-protezzjoni tal-konsumatur qed jiffukaw dejjem aktar fuq il-kwistjoni tal-obsolexxenza qabel iż-żmien tal-prodotti. Il-Kummissjoni se timmonitorja ulterjorment dawn l-iżviluppi fil-qafas tal-Kooperazzjoni għall-Protezzjoni tal-Konsumatur13.

F'termini ta' progress, kien hemm xi titjib fl-issodisfar tar-rekwiżiti tal-UE dwar l-immaniġġjar tal-iskart. Fil-livell tal-UE, ir-rati ta' riċiklaġġ żdiedu minn 43.7 % fl-2014 għal 46.4 % fl-2017 u l-volum tal-iskart muniċipali mormi f'landfills naqas b'20.6 % bejn l-2013 u l-2017[14]. Madankollu, is-

6 COM(2015) 614.
7 COM(2018) 028.
8 L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, Pakkett dwar l-Iskart (Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, L 150, 14 ta' Ġunju 2018).
9 Il-Kummissjoni Ewropea, Qafas ta' Monitoraġġ għall-Ekonomija Ċirkolari.
10 COM(2018) 673.
11 Ftehim interistituzzjonali proviżorju tad-19 ta' Diċembru 2018.
12 Fost l-oħrajn, ir-rekwiżiti tal-ekodisinn fir-regolamenti dwar il-prodotti li jappoġġaw tiswija aħjar, il-forniment ta' informazzjoni utli għat-tiswijiet u l-forniment tal-ispare parts.
13 F'dan il-kuntest, f'Ottubru 2018 il-Kummissjoni organizzat workshop mal-awtoritajiet għall-protezzjoni tal-konsumatur dwar l-obsolexxenza ppjanata/qabel iż-żmien.
14 Il-Kummissjoni Ewropea, Rata ta' riċiklaġġ tal-iskart muniċipali.

sitwazzjoni tvarja b'mod konsiderevoli fost l-Istati Membri. L-obbligi dwar it-trattament tal-iskart għadhom mhumiex issodisfati b'mod sħiħ, b'diverġenzi kbar ta' prestazzjoni fi ħdan l-UE.

Għall-pajjiżi f'riskju li ma jilħqux il-mira tagħhom għall-2020 ta' preparazzjoni għall-użu mill-ġdid/riċiklaġġ tal-iskart muniċipali, il-Kummissjoni ppreżentat rapporti ta' twissija bikrija15 bi pjanijiet ta' azzjoni biex ilaħħqu mal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar l-iskart.

Sejbiet ta' politika

- *B'mod ġenerali, il-qafas ta' politika għal ekonomija ċirkolari ġie msaħħaħ mill-2017 'l hawn. Madankollu, diversi Stati Membri16 jenħtieġ li jimplimentaw aħjar il-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari f'oqsma differenti, pereżempju fir-rigward tal-iffrankar tal-ilma u l-enerġija, il-prevenzjoni tal-iskart, ir-riċiklaġġ tal-materjali, il-promozzjoni tal-użu mill-ġdid u t-tiswija, u l-użu ta' materja prima sekondarja.*

- *Xi Stati Membri17 jenħtieġ li jinċentivaw aktar miżuri dwar l-effiċjenza fir-riżorsi; itejbu l-prestazzjoni tagħhom fl-ekoinnovazzjoni; iżidu s-sensibilizzazzjoni u jippromwovu l-użu ta' strumenti volontarji bħall-Ekotikketta u l-Iskemi ta' Ekoġestjoni u Awditjar tal-UE; iżidu r-riċiklaġġ u l-miżuri ċirkolari fis-settur tal-SMEs; u/jew jiffaċilitaw l-investimenti ekoloġiċi u jħaffu l-aċċess għall-finanzjament.*

- *Il-prevenzjoni tal-iskart tibqa' sfida importanti fl-Istati Membri kollha, inklużi dawk b'rati għoljin ta' riċiklaġġ. Sitt Stati Membri jipproduċu mill-anqas id-doppju ta' skart muniċipali għal kull abitant mill-Istat Membru bl-anqas ġenerazzjoni ta' skart18. Barra minn hekk, il-ġenerazzjoni medja ta' skart muniċipali fl-UE żdiedet mill-2014 'l hawn: disa' Stati Membri biss naqqsu l-ġenerazzjoni per capita tagħhom bejn l-2014 u l-201619.*

- *Skont id-data rrappurtata lill-Kummissjoni, ftit Stati Membri biss diġà laħqu l-mira ta' 50 % riċiklaġġ tal-iskart muniċipali sal-202020, filwaqt li diversi Stati Membri ġew identifikati bħala f'riskju li ma jilħquhiex[21]. Hemm lok għall-introduzzjoni jew it-titjib tal-politiki, inklużi strumenti ekonomiċi (eż. taxxi fuq il-landfills, skemi ta' Responsabbiltà Estiża tal-Produttur, Ħallas skont Kemm Tarmi), biex tiġi implimentata aktar il-ġerarkija tal-iskart u l-użu mill-ġdid u r-riċiklaġġ isiru aktar attraenti ekonomikament.*

[15] COM(2018) 656.

[16] L-Awstrija, il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Ungerija, l-Irlanda, il-Latvja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u Spanja.

[17] L-Awstrija, Ċipru, il-Greċja, l-Ungerija, l-Italja, Malta, in-Netherlands, ir-Rumanija u s-Slovakkja.

[18] Il-Kummissjoni Ewropea, Skart muniċipali, skont l-operazzjonijiet tal-iskart. L-Awstrija, Ċipru, id-Danimarka, il-Ġermanja, il-Lussemburgu, Malta.

[19] Il-Belġju, il-Bulgarija, id-Danimarka, Franza, il-Ġermanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, in-Netherlands u Spanja.

[20] L-Awstrija, il-Belġju, il-Ġermanja, in-Netherlands u s-Slovenja.

[21] Il-Kummissjoni ppreżentat rapporti ta' twissija bikrija għall-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, l-Estonja, il-Finlandja, il-Greċja, l-Ungerija, il-Latvja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u Spanja. Ara COM(2018) 656.

- *Bosta Stati Membri23 jeħtieġ li jżidu l-effettività tal-ġbir tal-iskart separat, li huwa prerekwiżit għat-titjib tar-riċiklaġġ fir-rigward tal-kwantità u/jew tal-kwalità. Kwistjoni oħra hija l-inċinerazzjoni jew ir-rimi f'landfill ta' skart riċiklabbli. Kważi l-Istati Membri kollha huma mħeġġa jimplimentaw miżuri ġodda mmirati sabiex jaqilbu l-iskart li jista' jerġa' jintuża u riċiklabbli mill-inċinerazzjoni u r-rimi f'landfill, u biex itejbu u jestendu s-sistemi tal-ġbir separat tagħhom. L-għadd ta' landfills mhux konformi mar-rekwiżiti tad-Direttiva dwar il-Landfills24 jibqa' materja ta' tħassib.*

Prattiki li rnexxew:

Is-**Slovenja** turi li l-politiki tal-ekonomija ċirkolari u t-titjib fl-immaniġġjar tal-iskart jistgħu jsiru fi żminijiet qosra. Strateġija komprensiva dwar iċ-ċirkolarità stimulat il-ġbir separat u r-riċiklaġġ, bil-għajnuna ta' fondi tal-UE.

Id-**Danimarka** tipprovdi eżempju tajjeb ta' kooperazzjoni miftuħa tul il-ktajjen tal-valur u l-innovazzjoni biex tiġi promossa l-ekonomija ċirkolari. Il-perċentwal tal-SMEs li joffru prodotti jew servizzi ekoloġiċi huwa konsiderevolment ogħla mill-medja tal-UE.

Franza adottat pjan direzzjonali ambizzjuż għall-ekonomija ċirkolari22 fl-2018, b'azzjonijiet immirati sabiex inaqqsu l-użu tar-riżorsi bi 30 % sal-2030. Hija introduċiet mira ambizzjuża ta' 100 % riċiklaġġ għall-plastik sal-2025, bi stima li jinħolqu 300 000 impjieg ekoloġiku ġdid.

2.2.It-tibdil fil-klima u l-ambjent

Bosta ekosistemi, u xi wħud mis-servizzi li jipprovdu, diġà nbidlu minħabba t-tibdil fil-klima25 u qegħdin f'aktar riskju minħabba l-kundizzjonijiet klimatiċi li qegħdin jinbidlu.

L-azzjoni klimatika hija essenzjali biex jiġu indirizzati bosta sfidi ambjentali bħat-tniġġis tal-arja, il-bijodiversità, l-ilma jew l-ispeċijiet invażivi, fost oħrajn. Mill-banda l-oħra, it-teħid ta' azzjoni f'bosta oqsma ambjentali jista' jkollu benefiċċju dirett fuq il-klima; fost l-oħrajn, fuq l-agrikoltura u l-użu tal-art, l-iskart jew it-tniġġis tal-arja. Il-viżjoni strateġika fit-tul tal-Kummissjoni għal ekonomija għanja, moderna, kompetittiva u newtrali għall-klima26 tikkonferma l-impenn tal-Ewropa biex tmexxi l-azzjoni klimatika globali u tippreżenta viżjoni li tista' twassal għall-kisba ta' emissjonijiet ta' gass serra żero netti sal-2050.

Fl-2018, l-UE adottat leġiżlazzjoni li għandha l-għan li tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra b'mill-anqas 40 % sal-2030, meta mqabbel mal-199027. Għall-ewwel darba, il-qafas tal-UE jkopri kemm l-emissjonijiet kif ukoll it-tneħħija mill-art. Hija żiedet ukoll il-livell ta' ambizzjoni dwar l-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika. Meta l-leġiżlazzjoni maqbula tal-UE tiġi implimentata b'mod sħiħ, it-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-UE huwa stmat li jlaħħaq madwar 45 % sal-2030.

Sal-aħħar tal-2018, l-Istati Membri kellhom jissottomettu l-abbozzi ta' pjanijiet nazzjonali tagħhom dwar l-enerġija u l-klima, jaħdmu fuq l-abbozzi ta' programmi nazzjonali tagħhom għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja u fuq il-pjanijiet tagħhom għall-kontabilità tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra u t-tneħħija mill-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija. Dawn il-pjanijiet huma mistennija li jżidu l-konsistenza bejn il-politiki dwar il-klima, l-arja u l-enerġija u għalhekk jistgħu jsiru eżempji tajbin ta' kif jintrabtu politiki speċifiċi għas-settur, bħall-agrikoltura-natura-ilma u t-trasport-arja-saħħa, biex jiġu indirizzati sfidi komuni.

22 Il-Ministeru Franċiż għal Tranżizzjoni Ekoloġika u Solidali, Pjan direzzjonali għall-Ekonomija Ċirkolari, 2018.

23 Il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Greċja, il-Finlandja, Franza, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Litwanja, il-Latvja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja, is-Slovakkja, Spanja u r-Renju Unit.

24 Id-Direttiva 1999/31/KE.

25 Il-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima, Rapport speċjali dwar Tisħin Globali ta' 1.5°C.

26 COM(2018)773.

27 Id-Direttiva (UE) 2018/410.

L-approċċ tal-Kummissjoni għall-adattament għat-tibdil fil-klima għandu l-għan li jikkontribwixxi għal Ewropa aktar reżiljenti għall-klima permezz ta' tħejjija aħjar u kapaċità aktar b'saħħitha ta' risposta għall-impatti tat-tibdil fil-klima fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali u tal-UE. Il-Kummissjoni evalwat l-istrateġija ta' adattament tal-UE tal-2013 fejn issuġġeriet oqsma fejn jeħtieġ li jsir aktar xogħol biex jiġu ppreparati r-reġjuni u s-setturi vulnerabbli[28]. Huma meħtieġa sinerġiji bejn l-adattament, l-iżvilupp sostenibbli u l-isforzi għat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri biex tiġi evitata l-ħsara fil-ġejjieni.

B'mod ġenerali, l-Istati Membri għamlu progress tajjeb biex jiżviluppaw strateġija ta' adattament Nazzjonali u/jew pjan ta' adattament Nazzjonali. Dan il-progress jissuġġerixxi li hemm linja bażi konsiderevolment aktar għolja ta' tħejjija u ta' tiswir tal-politika ta' adattament milli fl-2013. L-għanijiet ta' adattament għandhom jiġu inklużi wkoll fil-pjanijiet nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima fil-qafas ta' governanza tal-unjoni tal-enerġija[29].

Sejbiet ta' politika:

- *B'mod ġenerali, hemm livell tajjeb ta' implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni klimatika fl-UE u għalhekk il-miri għall-2020 huma probabbli li jintlaħqu.*
- *L-Istati Membri kollha kkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Deċiżjoni dwar il-Kondiviżjoni tal-Isforzi fil-perjodu 2013-2015. Xi Stati Membri[30] jeħtieġ li jimmobilizzaw il-mekkaniżmi ta' flessibbiltà previsti fil-leġiżlazzjoni sabiex jikkonformaw mal-obbligi attwali tagħhom.*
- *L-EU ETS għandha rata għolja ħafna ta' konformità, billi kull sena l-installazzjonijiet ikopru madwar 99 % tal-emissjonijiet tagħhom bl-għadd meħtieġ ta' kwoti ta' emissjonijiet.*
- *Sa Ottubru 2018, ħamsa u għoxrin Stat Membru[31] diġà żviluppaw Strateġiji Nazzjonali ta' Adattament filwaqt li komplew l-isforzi fit-tlieta li fadal biex jiffinalizzaw tagħhom.*
- *L-isforzi ta' adattament f'kull Stat Membru u fil-livell tal-UE jeħtieġ li jiġu intensifikati, billi azzjoni xierqa biex jiġi evitat u/jew minimizzat id-dannu li jista' jiġi kkawżat mit-tibdil fil-klima, għandha benefiċċji ekonomiċi u soċjali sinifikanti.*

Prattiki li rnexxew:

Skont id-Deċiżjoni dwar il-Kondiviżjoni tal-Isforzi, **l-Iżvezja** ma użatx l-allokazzjoni sħiħa tagħha u kkanċellat l-allokazzjoni annwali żejda tal-emissjonijiet biex ittejjeb l-integrità ambjentali tas-sistema sħiħa.

L-Istrateġija tal-UE għar-Reġjun tad-Danubju tpoġġi fokus speċjali fuq l-adattament għal avvenimenti estremi tat-temp u tipprovdi pjattaforma importanti biex tippromwovi l-kooperazzjoni bejn l-**Awstrija, il-Bulgarija, il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, il-Ġermanja, l-Ungerija, ir-Rumanija u s-Slovakkja** dwar il-monitoraġġ u l-ġestjoni konġunti tal-għargħar[32].

Barra minn hekk, hemm fis-seħħ konvenzjonijiet internazzjonali dwar l-Alpi[33] u l-Karpazji[34]. Hemm ukoll il-kooperazzjoni transkonfinali ma' Stati mhux tal-UE dwar kwistjonijiet relatati mal-bijodiversità u l-adattament fit-Tramuntana tal-Ewropa. L-inizjattiva tal-Fennoscandia Green Belt tappoġġa kooperazzjoni konġunta għall-konservazzjoni tan-natura bejn il-**Finlandja**, in-Norveġja u r-

[28] COM(2018) 738.

[29] Ir-Regolament (UE) 2018/1999.

[30] Fl-2016, il-Belġju, il-Finlandja, il-Ġermanja, l-Irlanda, Malta u l-Polonja kellhom emissjonijiet ogħla mill-allokazzjonijiet annwali tagħhom tal-emissjonijiet. Fl-2017, skont *data* preliminari, l-Awstrija, il-Bulgarija, Ċipru, l-Estonja, il-Finlandja, il-Ġermanja, l-Irlanda, il-Litwanja, Malta u l-Polonja kellhom emissjonijiet ogħla mill-allokazzjonijiet annwali tagħhom tal-emissjonijiet.

[31] L-Istati Membri kollha ħlief il-Bulgarija, il-Kroazja u l-Latvja.

[32] Il-Kummissjoni Ewropea, Strateġiji makroreġjonali.

[33] Il-Konvenzjoni Alpina, sit web.

[34] Il-Konvenzjoni tal-Karpazji, sit web.

Russja, fost punti ta' fokus oħra dwar it-theddidiet għas-servizzi tal-ekosistema mit-tibdil fil-klima.

2.3.Il-protezzjoni, il-konservazzjoni u t-tisħiħ tal-kapital naturali

In-natura unika u rikka tal-Ewropa għandha valur intrinsiku u hija sors ta' riżorsi u benefiċċji prezzjużi għaċ-ċittadini u għall-ekonomija. L-UE żviluppat sistema komprensiva ta' regoli li jkopru l-protezzjoni tan-natura, il-bijodiversità, l-art u l-baħar, li huma fundamentali sabiex tintlaħaq il-mira ewlenija tal-Istrateġija għall-Bijodiversità sal-2020[35], jiġifieri li jitwaqqaf it-telf tal-bijodiversità u tas-servizzi tal-ekosistema u li jiġu restawrati sa fejn possibbli.

Il-kisba ta' status ta' konservazzjoni favorevoli tal-ispeċijiet u l-ħabitats protetti tirrikjedi l-implimentazzjoni sħiħa tad-Direttivi dwar il-Ħabitats u l-Għasafar[36]. Il-Pjan ta' Azzjoni għan-natura, għaċ-ċittadini u għall-ekonomija[37] għandu l-għan li jtejjeb malajr l-implimentazzjoni prattika tad-Direttivi dwar in-Natura hawn fuq imsemmija u jħaffef il-progress lejn il-mira tal-UE għall-2020 li jitwaqqaf u jitreġġa' lura t-telfien tal-bijodiversità u tas-servizzi tal-ekosistema[38]. Kull sitt snin, l-Istati Membri jirrappurtaw dwar il-progress magħmul f'dan ir-rigward u, għalhekk, ma hix disponibbli informazzjoni ġdida għal dan iċ-ċiklu tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali. Ir-rappurtar li għandu jsir aktar tard fl-2019 se jkun rifless fir-Rapport tal-Kummissjoni dwar l-Istat tan-Natura fl-2020.

B'mod ġenerali, filwaqt li għad hemm xi lakuni importanti, in-netwerk Natura 2000 kompla jespandi fiż-żoni tal-baħar u l-UE diġà laħqet il-mira ta' Aichi għall-2020 ta' 10 % taż-żoni kostali u tal-baħar koperti minn żoni protetti. Sar progress ukoll dwar l-adozzjoni tal-miżuri ta' konservazzjoni neċessarji, bħall-pjanijiet ta' ġestjoni tas-siti, għalkemm dawn għadhom ikopru biss 70 % tas-siti Natura 2000. Għad hemm bżonn ta' sforzi kbar biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni – inkluż il-finanzjament- ta' tali miżuri fuq il-post u l-kisba tal-objettivi ta' konservazzjoni tagħhom. Dan japplika wkoll għall-miżuri f'xi wħud mir-Reġjuni Ultraperiferiċi u l-Pajjiżi u t-Territorji Extra-Ewropej.

L-introduzzjoni u t-tixrid ta' speċijiet aljeni invażivi tirrappreżenta theddida dejjem tiżdied għall-bijodiversità tal-Ewropa. Ir-Regolament dwar l-ispeċijiet aljeni invażivi jipprovdi sett ta' miżuri li għandhom jittieħdu fl-UE fir-rigward tal-ispeċijiet inklużi fil-lista ta' tħassib għall-Unjoni[39].

L-informazzjoni disponibbli tindika li l-ekosistemi tal-baħar u tal-art kif ukoll il-ħamrija għadhom affettwati minn diversi pressjonijiet, li jvarjaw minn prattiki agrikoli mhux xierqa, l-abbandun tal-art, it-tibdil fil-klima, l-iżvilupp infrastrutturali, it-tifrix urban, it-tniġġis tal-arja, tal-ħamrija u tal-ilma, għall-pressjonijiet dejjem jiżdiedu minn speċijiet aljeni invażivi. Biex tiġi indirizzata firxa daqstant wiesgħa ta' pressjonijiet hemm bżonn, fost l-oħrajn, l-integrazzjoni effettiva tal-objettivi relatati mal-bijodiversità f'politiki oħra, speċjalment dawk relatati mal-finanzjament, u l-promozzjoni tad-djalogu bejn l-atturi.

Sejbiet ta' politika:

- *Id-diskrepanzi sinifikanti fl-implimentazzjoni, fl-infurzar, fil-finanzjament u fl-integrazzjoni tal-politiki qed jaffettwaw l-isforzi biex jiġu protetti l-ekosistemi Ewropej. Il-bijodiversità għadha tintilef fl-UE, anki jekk inkiseb xi progress fil-livell lokali.*

---

[35] COM(2011) 244.
[36] Id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE.
[37] COM(2017) 198.
[38] COM(2011) 244.
[39] Ir-Regolament (UE) Nru 1143/2014.

- *Minkejja xi progress mill-2017 'l hawn fir-rigward tat-tlestija u l-ġestjoni ta' Natura 2000, il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri*[40] *jridu jħaffu l-isforzi għat-tlestija tan-netwerks tagħhom, speċjalment fl-ambjent tal-baħar, u jlestu l-proċess ta' deżinjazzjoni ta' żoni speċjali ta' konservazzjoni filwaqt li jiżviluppaw u jimplimentaw miżuri ta' konservazzjoni aktar effettivi. Xi Stati Membri*[41] *jenħtieġ li jiżviluppaw u jippromwovu wkoll approċċi aktar intelliġenti u aktar simplifikati għall-implimentazzjoni sabiex jiżguraw il-konformità. Hemm bżonn ta' kapaċità aħjar fl-amministrazzjonijiet nazzjonali u ta' finanzjament adegwat biex jiġi evitat id-deterjorament u tiġi żgurata ġestjoni tajba tas-siti Natura 200042.*

- *L-immappjar tal-ekosistemi u tas-servizzi tagħhom b'mod ġenerali tjieb mill-2017 'l hawn, iżda xi Stati Membri43 għadhom lura.*

- *Xi Stati Membri44 jenħtieġ li jtejbu l-protezzjoni tagħhom tal-ħabitats forestali u tal-bwar permezz ta' inċentivi għall-forestiera u l-bdiewa, skont l-Istrateġija tal-UE għall-Foresti tal-201345. Il-ġestjoni sostenibbli tal-foresti u l-użu effiċjenti tal-bijomassa huma fundamentali għal użu sostenibbli tar-riżorsi naturali.*

- *Xi Stati Membri*[46] *ma adottawx leġiżlazzjoni nazzjonali biex jikkonformaw mar-Regolament dwar l-ispeċijiet aljeni invażivi u/jew naqsu milli jinnotifikaw fil-ħin il-miżuri ta' eradikazzjoni lill-Kummissjoni*[47].

- *Id-data, il-monitoraġġ u r-rappurtar insuffiċjenti qed jaffettwaw l-evalwazzjoni tal-miżuri protettivi għaż-żoni tal-baħar. Xi pajjiżi*[48] *naqsu milli jirrappurtaw fil-ħin49, filwaqt li bosta oħrajn*[50] *jeħtieġ li jtejbu l-programmi ta' kooperazzjoni u monitoraġġ tagħhom.*

Prattiki li rnexxew:

Fir-**Rumanija**, il-proġett LIFE 'Connect Carpathians'51 għandu l-għan li jtejjeb il-konnettività tal-pajsaġġ fi ħdan il-kurituri ekoloġiċi tas-siti Natura 2000 fil-Punent tar-Rumanija. Dawn is-siti huma żoni fejn speċijiet emblematiċi bħall-orsijiet u l-ilpup jistgħu jiċċaqilqu mingħajr ir-riskju li jiġu kkaċċjati jew maqtula b'mod aċċidentali. Il-proġett huwa kkumplimentat b'diversi attivitajiet sabiex titjieb il-kapaċità amministrattiva, jiġu involuti partijiet interessati lokali u tiġi żgurata art biex jiġu żviluppati kurituri ta' konnessjoni.

Ċipru huwa wieħed mill-pajjiżi b'implimentazzjoni avvanzata tar-Regolament tal-UE dwar l-Injam.

[40] L-Awstrija, il-Belġju, il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Litwanja, il-Latvja, Malta, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, Spanja, is-Slovakkja, is-Slovenja, l-Iżvezja u r-Renju Unit.

[41] Il-Bulgarija, Ċipru, l-Estonja, il-Greċja, l-Ungerija, l-Italja, il-Litwanja, il-Portugall, ir-Rumanija u s-Slovenja.

[42] Il-Bulgarija, il-Kroazja, l-Estonja, Franza, il-Greċja, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, Malta, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja u Spanja.

[43] L-Awstrija, il-Belġju, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, l-Ungerija, il-Portugall, is-Slovakkja u l-Iżvezja.

[44] Il-Finlandja, il-Litwanja, il-Latvja, il-Polonja, is-Slovakkja u l-Iżvezja.

[45] COM(2013) 659.

[46] L-Awstrija, il-Belġju, ir-Repubblika Ċeka, il-Greċja, l-Irlanda, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja, l-Iżvezja u r-Renju Unit.

[47] Ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, il-Ġermanja, il-Greċja, Franza, l-Ungerija, il-Portugall u Spanja.

[48] Il-Kroazja, id-Danimarka, l-Estonja, il-Greċja, il-Litwanja, ir-Rumanija u s-Slovenja.

[49] Kif mitlub skont id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina (id-Direttiva 2008/56/KE).

[50] Il-Belġju, il-Bulgarija, Ċipru, id-Danimarka, il-Finlandja, Franza, l-Irlanda, l-Italja, il-Latvja, Malta, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, Spanja, l-Iżvezja u r-Renju Unit.

[51] LIFE Connect Carpathians, sit web.

Minkejja d-daqs żgħir tiegħu, il-pajjiż wettaq aktar kontrolli fuq l-operaturi domestiċi u barranin tal-injam milli kwalunkwe Stat Membru ieħor. 100 % tal-operaturi nazzjonali rċevew taħriġ dwar l-obbligi legali tagħhom u l-multi applikabbli għall-ksur huma fost l-ogħla fl-UE.

2.4. Niżguraw is-saħħa u l-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini

Il-kwalità tal-arja u l-istorbju

Il-kwalità tal-arja fl-Ewropa tjiebet matul dawn l-aħħar deċennji, bis-saħħa tal-isforzi konġunti mill-awtoritajiet tal-UE u nazzjonali, reġjonali u lokali[52]. Mill-2000 'l hawn, il-Prodott Domestiku Gross tal-UE kiber bi 32 % filwaqt li l-emissjonijiet tas-sustanzi ewlenin li jniġġsu l-arja naqsu bejn 10 % u 70 %, skont is-sustanza niġġiesa. Il-konċentrazzjonijiet ambjentali għall-biċċa l-kbira tas-sustanzi li jniġġsu l-arja wkoll naqsu f'dawn l-aħħar snin. Madankollu, fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini għadha mxekkla, billi l-konċentrazzjoni ta' ċerti sustanzi li jniġġsu l-arja hija ogħla mill-istandards tal-kwalità tal-arja tal-UE. Is-sitwazzjoni hija partikolarment severa fiż-żoni urbani, fejn jgħixu l-maġġoranza tal-Ewropej.

Fl-2018, il-Kummissjoni ppreżentat il-Komunikazzjoni *"Ewropa li tipproteġi: Arja nadifa għal kulħadd"*, li spjegat il-miżuri disponibbli biex l-Istati Membri jiġu megħjuna jiġġieldu t-tniġġis tal-arja u jqanqlu aktar Djalogi nazzjonali ta' livell għoli dwar l-Arja Nadifa53. Bħalissa għaddej kontroll tal-idoneità taż-żewġ Direttivi tal-UE dwar il-Kwalità tal-Arja Ċirkostanti, li qiegħed jevalwa r-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza, il-koerenza u l-valur miżjud tagħhom54. L-Istati Membri bdew jikkompilaw il-programmi ta' kontroll tat-tniġġis tal-arja nazzjonali tagħhom, li huma mistennija fl-2019. Barra minn hekk, tnedew inizjattivi ta' Riċerka u Innovazzjoni biex jgħinu lill-awtoritajiet nazzjonali u lokali jifhmu u jiġġieldu t-tniġġis tal-arja55.

Bħala parti mill-isforz sabiex jiġi indirizzat it-tniġġis akustiku, l-UE stabbiliet approċċ komuni għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis tal-effetti dannużi tal-esponiment għall-istorbju ambjentali. Dan l-approċċ huwa bbażat fuq l-użu ta' metodi komuni għall-immappjar tal-istorbju, fuq l-għoti ta' informazzjoni lill-pubbliku u fuq l-adozzjoni u l-implimentazzjoni ta' pjanijiet ta' azzjoni mfasslin apposta fil-livell lokali.

Sejbiet ta' politika:

- *Hemm ir-riskju li t-tniġġis tal-arja qed jiġi stmat anqas milli hu fir-realtà f'xi każijiet minħabba li jista' jkun li mhux dejjem jiġi mmonitorjat fil-postijiet korretti56. Il-postijiet tal-kampjunar għandhom ikunu pożizzjonati kemm "fejn iseħħu l-ogħla konċentrazzjonijiet" kif ukoll f'żoni "rappreżentattivi tal-espożizzjoni tal-popolazzjoni ġenerali", sabiex titkejjel il-kwalità tal-arja anki qrib industriji ewlenin jew rotot prinċipali tat-traffiku urban.*
- *Għalkemm is-sitwazzjoni tjiebet f'xi wħud minn dawn il-pajjiżi, tmintax-il Stat Membru57 għad iridu jaċċelleraw it-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-ossidu tan-nitroġenu ($Nox)_x$) u fil-konċentrazzjonijiet tad-diossidu tan-nitroġenu (NO_2) billi jnaqqsu ulterjorment l-emissjonijiet mit-trasport, b'mod partikolari fiż-żoni urbani. Dan jista' jirrikjedi wkoll restrizzjonijiet proporzjonati u mmirati fuq l-aċċess tal-vetturi għal żoni urbani u/jew inċentivi fiskali. Fejn l-eċċessi jippersistu, il-Kummissjoni bdiet kawżi ta' ksur, inkluż ir-rinviju ta' diversi Stati Membri lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.*

---

[52] Il-Kummissjoni Ewropea, Emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu l-arja, UE-28, 1990-2016.
[53] COM(2018) 330.
[54] Il-Kummissjoni Ewropea, Kontroll tal-idoneità tal-kwalità tal-arja.
[55] Bħala eżempju, il-Premju Horizon għal Modifika tal-Magna għal Arja Nadifa ngħata lil sistema modifikata innovattiva għal karozzi diesel b'emissjoni eċċessiva ta' Nox li wriet prestazzjoni tajba ħafna. Ara Kummissjoni Ewropea, Premju għall-Modifika tal-magna għal arja nadifa - Evalwazzjoni tal-emissjonijiet tal-NOx, Premju Horizon.
[56] Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri (Rapport Speċjali 23/2018) ukoll issottolinjat din is-sejba.
[57] L-Awstrija, il-Belġju, il-Bulgarija, il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, il-Ġermanja, il-Greċja, Franza, l-Ungerija, l-Italja, l-Irlanda, il-Lussemburgu, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, Spanja, ir-Renju Unit.

- *Hija meħtieġa aċċellerazzjoni tat-tnaqqis fil-materja partikolata ($PM_{2.5}$ u PM_{10}) fi ħmistax-il Stat Membru tal-UE58, fost l-oħrajn billi tiġi promossa produzzjoni aktar nadifa tal-enerġija u tisħin distrettwali effiċjenti u nadif. F'dan ir-rigward, hemm diversi kawżi ta' ksur pendenti. Xi wħud mill-Istati Membri kkonċernati ġew riferuti lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE minħabba livelli għolja persistenti ta' materja partikolata (PM_{10}) u l-Qorti diġà ddeċidiet fi tnejn minn dawn il-każijiet.*
- *It-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-ammonijaka (NH_3) f'sitt Stati Membri59 jirrikjedi tnaqqis fl-emissjonijiet mill-agrikoltura. Dan jista' jinkiseb billi jiġu introdotti tekniki agrikoli b'emissjonijiet baxxi, inkluż għall-ġestjoni tal-bhejjem, tad-demel u tal-fertilizzanti.*
- *Il-pjanijiet ta' azzjoni għall-ġestjoni tal-istorbju għadhom neqsin fi tlettax-il Stat Membru60 u seba' pajjiżi61 għad iridu jadottaw il-mapep tal-istorbju meħtieġa.*

Prattiki li rnexxew:

Mill-2017, l-Istati Membri u l-Kummissjoni kienu impenjati f'sensiela ta' djalogi ffukati fuq il-kwalità tal-arja. Sal-aħħar tal-2018, kienu ġew organizzati sitt "Djalogi dwar l-Arja Nadifa" biex jiġu indirizzati sfidi speċifiċi fir-**Repubblika Ċeka, l-Ungerija, l-Irlanda, il-Lussemburgu, is-Slovakkja u Spanja**. Dawn l-isforzi kienu kkumplimentati mill-organizzazzjoni ta' workshops tematiċi bl-appoġġ tal-mekkaniżmu TAIEX-EIR Peer2Peer tal-Kummissjoni Ewropea.

Fil-**Polonja**, il-proġett LIFE "Reġjun ta' Małopolska"62 jipprovdi appoġġ u servizzi ta' konsulenza biex jiġu implimentati miżuri li jindirizzaw it-tniġġis sever tal-arja fir-reġjun.

Emissjonijiet industrijali

L-industrija hija responsabbli għal 24 % tal-Prodott Domestiku Gross tal-UE u timpjega 50 miljun ruħ, u għalhekk tagħmel kontribut sinifikanti għall-benesseri ekonomiku u għall-iżvilupp tal-kontinent tagħna63. Madankollu, it-tniġġis mill-attivitajiet industrijali jistgħu jaffettwaw b'mod negattiv lill-persuni u lill-ambjent. Għalhekk huwa essenzjali settur industrijali nadif. Permezz ta' approċċ komprensiv – immexxi mid-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali64 – l-UE għandha l-għan li tiżgura livell għoli ta' protezzjoni għas-saħħa tal-bniedem u għall-ambjent, filwaqt li ssaħħaħ l-innovazzjoni u l-kompetittività.

Attwalment, l-industrija titfa' 40 % tas-sustanzi niġġiesa totali fl-arja u 20 % tas-sustanzi niġġiesa totali fl-ilma65. Id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali tindirizza dawn l-emissjonijiet billi timmonitorja l-impatt ambjentali tal-akbar 50 elf installazzjoni industrijali u tistabbilixxi limiti ta' emissjonijiet għal aktar minn 80 sustanza niġġiesa tal-arja u tal-ilma. L-impatt ambjentali tal-industrija huwa mnaqqas ukoll permezz ta' standards tal-prestazzjoni. Id-Direttiva tistabbilixxi l-prinċipji ewlenin għall-permess u l-kontroll tal-installazzjonijiet abbażi ta' approċċ integrat u l-applikazzjoni tal-aqwa tekniki disponibbli sabiex jinkiseb livell għoli ta' ħarsien tal-ambjent, b'kont meħud tal-kostijiet u l-benefiċċji. Diġà qed jintużaw bosta teknoloġiji rivoluzzjonarji li kapaċi jiksbu tnaqqis sinifikanti fil-gassijiet b'effett ta' serra u s-sustanzi niġġiesa, ħafna drabi kombinati ma' teknoloġiji għall-industrija ċirkolari.

Sejbiet ta' politika:

[58] L-Awstrija, il-Bulgarija, il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, il-Ġermanja, il-Greċja, Franza, l-Ungerija, l-Italja, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja, Spanja u l-Iżvezja.

[59] L-Awstrija, il-Kroazja, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Irlanda u Spanja.

[60] Il-Belġju, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, Franza, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Italja, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja, l-Iżvezja u Spanja.

[61] Il-Belġju, il-Greċja, l-Italja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u Spanja.

[62] Il-Kummissjoni Ewropea, LIFE Małopolska Region.

[63] Il-Kummissjoni Ewropea, Industrija aktar nadifa: x'se tfisser għalik? 2018, p.2.

[64] Id-Direttiva 2010/75/UE.

[65] L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, Industrija aktar nadifa: x'se tfisser għalik?, 2018, p. 2.

- *L-Istati Membri kollha tal-UE jeħtieġ li jirrieżaminaw il-permessi mogħtija fir-rigward tal-konformità tagħhom mal-konklużjonijiet adottati ġodda tal-aqwa tekniki disponibbli kif ukoll isaħħu l-kontroll u l-infurzar fuq il-post.*

- *It-tniġġis tal-arja u/jew tal-ilma relatat mal-emissjonijiet minn installazzjonijiet fis-settur tal-enerġija huwa s-sors prinċipali ta' tniġġis għal ħdax-il Stat Membru tal-UE66. Għal seba' pajjiżi67, l-emissjonijiet mis-settur tat-trobbija intensiva tal-pollam u tal-majjali jirrappreżentaw l-akbar proporzjon ta' emissjonijiet. Barra minn hekk, is-sitwazzjoni attwali f'żewġ Stati Membri68 fir-rigward tal-emissjonijiet ta' sustanzi niġġiesa fl-arja mill-impjanti tal-ħadid u l-azzar hija kawża serja għat-tħassib. L-emissjonijiet mill-attivitajiet tat-trattament tal-iskart għadhom ta' tħassib fi tliet Stati Membri69.*

Il-kwalità tal-ilma, l-għargħar u l-immaniġġjar tal-ilma

Il-protezzjoni tar-riżorsi tal-ilma, tal-ekosistemi tal-ilma ħelu u tal-ilma baħar, u tal-ilma tax-xorb u għall-għawm, hija komponent importanti tal-ħarsien tal-ambjent fl-Ewropa. Il-korp eżistenti tal-liġi tal-UE dwar l-ilma[70] stabbilixxa qafas għall-ġestjoni tal-ilma ħelu u tal-ilma baħar kif ukoll indirizza sorsi speċifiċi ta' tniġġis. Il-Politika Komuni tas-Sajd għandha l-għan li tillimita l-impatt tas-sajd għal livelli xierqa biex jiġi maħsud b'mod sostenibbli l-potenzjal produttiv tal-istokkijiet filwaqt li jiġi limitat l-impatt fuq l-ekosistemi.

L-ilmijiet tal-Ewropa qed jiġu affettwati dejjem aktar mit-tibdil fil-klima. Il-konformità mal-liġi tal-UE dwar l-ilma diġà qed tgħin biex jiġu mmaniġġjati l-effetti ta' klima li qiegħda tinbidel, billi tantiċipa aktar nixfiet u għargħar. Il-politika tal-UE dwar l-ilma għandha potenzjal konsiderevoli biex timmitiga t-tibdil fil-klima, bil-kundizzjoni li tittieħed azzjoni effettiva issa. Barra minn hekk, il-politika tal-UE dwar l-ilma għenet sabiex jiġi żviluppat settur tal-ilma dinamiku minn ta' quddiem nett fid-dinja li jinkludi 9 000 intrapriża żgħar u medji u jipprovdi kważi nofs miljun impjieg full-time[71].

Il-valutazzjoni, min-naħa tal-Kummissjoni, tat-tieni pjanijiet ta' mmaniġġjar tal-baċini tax-xmajjar tal-Istati Membri skont id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, ikkonkludiet li l-għarfien u r-rappurtar dwar id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma tjiebu b'mod sinifikanti. Il-valutazzjoni, min-naħa tal-Kummissjoni, tal-ewwel pjanijiet ta' ġestjoni tar-riskju ta' għargħar tal-Istati Membri skont id-Direttiva dwar l-Għargħar, ikkonkludiet li ttieħdu passi importanti, anki jekk il-grad prattiku ta' elaborazzjoni jvarja. Il-Kummissjoni kkunsidrat ir-riżultati tal-Konferenza tal-UE dwar l-Ilma tal-2018 fi Vjenna72, li ppermettiet firxa ta' partijiet interessati u lill-Istati Membri jipprovdu input dwar l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar l-ilma, li wriet stampa mħallta.

Sejbiet ta' politika:

- *Abbażi tat-tieni ġenerazzjoni ta' pjanijiet ta' mmaniġġjar tal-baċini tax-xmajjar tal-Istati Membri[73], il-Kummissjoni vvalutat il-konformità mal-objettivi tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma u kkonkludiet li din qiegħda gradwalment tiżdied. Madankollu, it-triq lejn konformità sħiħa mal-objettivi tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma sal-2027, li suċċessivament il-possibbiltajiet ta' eżenzjoni huma limitati, tidher ta' sfida kbira f'dan l-istadju.*

---

[66] Il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Finlandja, il-Greċja, l-Irlanda, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u r-Renju Unit.

[67] Ċipru, l-Estonja, il-Ġermanja, l-Ungerija, il-Latvja, in-Netherlands u Spanja.

[68] L-Italja u l-Lussemburgu.

[69] L-Estonja, il-Latvja u Spanja.

[70] Dan jinkludi d-Direttiva dwar l-Ilmijiet għall-Għawm (2006/7/KE); id-Direttiva dwar it-Trattament tal-Ilma Urban Mormi (91/271/KEE); id-Direttiva dwar l-Ilma tax-Xorb (98/83/KE); id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma (2000/60/KE); id-Direttiva dwar in-Nitrati (91/676/KEE) u d-Direttiva dwar l-Għargħar (2007/60/KE).

[71] Il-Kummissjoni Ewropea, Użu mill-ġdid tal-ilma: sfond u kuntest ta' politika.

[72] Il-Kummissjoni Ewropea, Konferenza tal-UE dwar l-Ilma tal-2018, 20-21 ta' Settembru 2018.

[73] Ir-rapport tal-UE dwar id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma u d-Direttiva dwar l-Għargħar (*Jannar 2019*).

- *Għad baqa' ħafna xi jsir biex jintlaħqu b'mod sħiħ l-objettivi tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma u Direttivi oħra relatati. Żieda fl-investimenti hija essenzjali sabiex jintlaħqu dawn l-objettivi. L-Istati Membri jibbenefikaw minn involviment akbar tal-atturi rilevanti kollha tas-suq u tas-soċjetà ċivili sabiex jiġi żgurat infurzar aħjar tal-prinċipju ta' min iniġġes iħallas. Il-fondi tal-UE se jkomplu jappoġġaw dawn l-isforzi ta' implimentazzjoni.*
- *Għalkemm għadd ta' Stati Membri ħadu miżuri tajba ta' politika, inklużi investimenti, it-titjib fil-kwalità tal-ilma xorta se jieħu xi ftit taż-żmien għal bosta baċini tax-xmajjar.*
- *Filwaqt li maġġoranza kbira ta' korpi tal-ilma ta' taħt l-art kisbu status tajjeb, anqas minn nofs il-korpi tal-ilma tal-wiċċ huma fi status tajjeb. Madankollu, ix-xejriet f'diversi elementi u sustanzi ta' kwalità individwali sottostanti huma aktar pożittivi.*
- *Biex jintlaħaq l-objettiv tad-Direttiva dwar l-Għargħar li jitnaqqsu l-konsegwenzi negattivi potenzjali minn għargħar sinifikanti, se jkunu meħtieġa sforzi sostnuti mill-Istati Membri fiċ-ċikli li ġejjin.*
- *L-ilma mormi urban għadu mhux ittrattat kif għandu jkun f'bosta Stati Membri*[74]*, li hija r-raġuni għaliex ħafna minnhom għadhom qed jiffaċċjaw proċeduri ta' ksur u ftit minnhom kienu soġġetti għal penali finanzjarji. Il-progress jiddependi mill-Istati Membri li jipprijoritizzaw l-investimenti għal impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban, inkluż permezz tal-użu effiċjenti tal-finanzjament tal-Politika ta' Koeżjoni fejn disponibbli, u self mill-Bank Ewropew tal-Investiment.*
- *It-tniġġis tal-ilma min-nitrati, ikkawżat minn prattiki agrikoli intensivi, naqas fl-Ewropa f'dawn l-aħħar żewġ deċennji. Madankollu, minkejja din ix-xejra ġenerali pożittiva, it-tniġġis min-nitrati u l-ewtrofikazzjoni għadhom jikkawżaw problemi f'bosta Stati Membri75, hekk kif il-pressjonijiet agrikoli fuq il-kwalità tal-ilma għadhom qegħdin jiżdiedu f'xi żoni. L-Istati Membri jeħtieġ li jżidu l-isforzi tagħhom sabiex jindirizzaw it-tniġġis mifrux min-nitrati u l-fosfati.*

Prattiki li rnexxew:

L-infrastruttura ekoloġika qed tiġi ffinanzjata fi ħdan il-pjan SIGMA II għall-estwarju ta' Scheldt fil-**Belġju**.

Il-**Lussemburgu** u l-**Portugall** dan l-aħħar kisbu livelli sodisfaċenti ta' konformità mar-rekwiżiti tad-Direttiva dwar it-Trattament tal-Ilma Urban Mormi minkejja d-diffikultajiet fil-passat. Dawn huma eżempji tajbin ta' kif investimenti pubbliċi deċiżivi li jindirizzaw kwistjonijiet ta' konformità jistgħu jnaqqsu r-riskji ambjentali u jipproteġu liċ-ċittadini fil-ħajja tagħhom ta' kuljum.

Is-sustanzi kimiċi

L-immaniġġjar ambjentalment korrett u l-użu sigur tas-sustanzi kimiċi fis-Suq Uniku huwa l-fokus primarju tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar is-sustanzi kimiċi. Ir-regolamenti dwar ir-Reġistrazzjoni, il-Valutazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni ta' Sustanzi Kimiċi (REACH)76 u dwar il-Klassifikazzjoni, l-Ittikkettar u l-Imballaġġ tas-sustanzi u t-taħlitiet (CLP)77 huma l-ixprun ta' din il-leġiżlazzjoni. Madankollu, gruppi speċifiċi ta' prodotti, bħall-bijoċidi, il-pestiċidi, il-prodotti farmaċewtiċi jew il-kożmetiċi78, huma koperti mil-leġiżlazzjoni proprja tagħhom.

Il-leġiżlazzjoni direttament applikabbli tiżgura ċ-ċirkolazzjoni libera tas-sustanzi fis-suq intern filwaqt li żżid il-kompetittività u tinkoraġġixxi l-innovazzjoni. Ġunju 2018 immarka l-iskadenza għar-

[74] Il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, Franza, il-Greċja, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja u Spanja.

[75] B'mod partikolari, l-Awstrija, il-Belġju, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, il-Ġermanja, il-Greċja, il-Finlandja, Franza, l-Italja, il-Litwanja, Malta, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, is-Slovakkja, is-Slovenja, l-Iżvezja, Spanja u r-Renju Unit.

[76] Ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006

[77] Ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008.

[78] Il-Kummissjoni Ewropea, Leġiżlazzjoni dwar is-sustanzi kimiċi.

reġistrazzjoni tal-aħħar lott ta' sustanzi eżistenti taħt REACH, jiġifieri dawk immanifatturati jew impurtati f'tunnellata jew aktar. Dan ifisser li REACH sar kompletament operattiv biss fl-2018 bl-ewwel rapport ta' implimentazzjoni mistenni fl-2021 li għandu jipprovdi stampa sħiħa tal-implimentazzjoni fl-Istati Membri.

L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA) twettaq kontrolli mmirati tal-konformità biex iġġib id-dossiers ta' reġistrazzjoni konformi mar-rekwiżiti ta' informazzjoni. Madankollu, kienu identifikati nuqqasijiet f'dan il-proċess fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Rapport dwar l-operat tar-REACH"[79], u l-ECHA kienet mitluba żżid b'mod sinifikanti l-effiċjenza tal-proċeduri ta' evalwazzjoni sal-2019 permezz ta' azzjonijiet differenti.

Filwaqt li hija disponibbli *data* dwar il-proprjetajiet tas-sustanzi fil-livell tal-UE, il-Komunikazzjoni hawn fuq imsemmija kkonkludiet ukoll li "l-infurzar tal-obbligi fuq l-atturi kollha, inklużi r-reġistranti, l-utenti downstream u b'mod partikolari għall-importaturi" jeħtieġ li jissaħħaħ. Sabiex jikkoordinaw u jevalwaw proġetti ta' infurzar armonizzati u spezzjonijiet konġunti, l-Istati Membri jikkooperaw fil-Forum għall-Iskambju ta' Informazzjoni dwar l-Infurzar stabbilit taħt REACH. Kompitu ġejjieni importanti se jkun l-integrazzjoni aħjar tal-kontrolli doganali fil-fruntieri sabiex jiġi prevenut li sustanzi pprojbiti jidħlu fis-suq intern waħedhom jew f'oġġetti mmanifatturati.

Iċ-ċikli li ġejjin tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali se jfittxu li jinkludu aktar informazzjoni dwar il-konformità fil-livell tal-Istati Membri, billi jittrattaw kwistjonijiet bħall-għadd u l-kwalità tal-kontrolli doganali mill-awtoritajiet nazzjonali u l-kapaċità tal-ispettorati nazzjonali.

Prattiki li rnexxew:

L-**Italja** qiegħda tuża n-Netwerk Enterprise Europe tal-Kummissjoni biex ittejjeb l-għarfien tal-kumpaniji dwar ir-rwoli u l-obbligi tagħhom skont REACH, sfida partikolari meta wieħed iqis l-għadd kbir ta' intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju fis-settur kimiku f'dan il-pajjiż.

Il-gvern **Olandiż** qiegħed iħejji "Aġenda nazzjonali ta' innovazzjoni għal sustanzi kimiċi siguri" (SCIA), inizjattiva mfassla biex tippromwovi materjali u prodotti siguri li jistgħu jissostitwixxu sustanzi kimiċi perikolużi. Din l-aġenda ta' riċerka għandha l-għan li sservi bħala gwida għall-politiki ta' R&Ż fil-livell tal-UE u tal-Istati Membri80.

2.5. It-tassazzjoni ekoloġika, l-akkwist pubbliku ekoloġiku u l-finanzjament ambjentali

L-inċentivi finanzjarji u l-istrumenti ekonomiċi joffru mod effettiv u effiċjenti sabiex jintlaħqu l-objettivi tal-politika ambjentali. Ir-rapporti tal-pajjiżi jipprovdu analiżi tat-tassazzjoni ambjentali, tal-eliminazzjoni gradwali tas-sussidji li jagħmlu ħsara lill-ambjent u tal-akkwist pubbliku ekoloġiku. Il-Kummissjoni tiddiskuti l-użu ta' dawn l-istrumenti ekonomiċi fil-kuntest aktar wiesa' tas-Semestru Ewropew u għalhekk hawnhekk ma hija inkluża l-ebda azzjoni ta' prijorità ġdida speċifika.

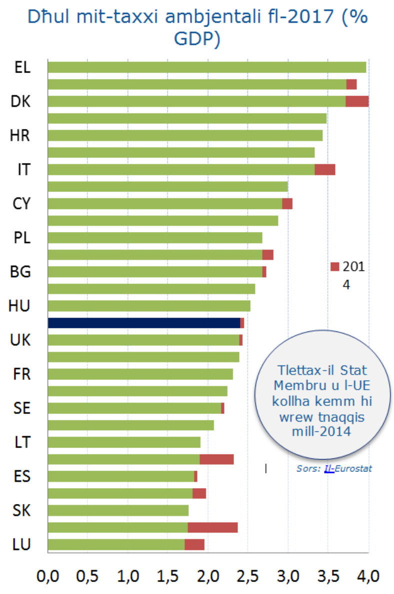

[79] COM(2018) 116, p.6 u p.9.

[80] Il-Gvern tan-Netherlands, Workshop għal Aġenda ta' Innovazzjoni għal Sustanzi Kimiċi Siguri mis-Sostituzzjoni għal Siguri mid-Disinn.

Ħafna drabi huwa neċessarju finanzjament iddedikat sabiex jintlaħqu l-għanijiet ambjentali. Tali finanzjament jista' jiġi minn fondi pubbliċi tal-UE u nazzjonali kif ukoll minn self mill-BEI u minn banek nazzjonali, u jista' jikkomplementa l-investimenti privati neċessarji. L-analiżi fir-rapporti tal-pajjiżi tipprova tirrifletti d-diversi sorsi ta' investiment pubbliku u tpoġġihom f'perspettiva, pereżempju bħala perċentwal tal-PDG[81].

Sejbiet ta' politika:

- *Il-proporzjon tat-taxxi ambjentali għall-PDG ivarja minn madwar 1.7 % għal 4 %. Fl-2017 diversi Stati Membri introduċew taxxi relatati mal-ambjent, inkluża ż-żieda fil-prezz tad-diżil[82], jew it-tnaqqis tas-sussidji li jagħmlu ħsara lill-ambjent. Madankollu, f'diversi Stati Membri għad hemm vantaġġi fiskali għall-użu privat tal-karozzi tal-kumpaniji li jxekklu l-progress biex jiġu indirizzati l-konġestjoni tat-traffiku u t-tniġġis tal-arja[83].*
- *Fi ħdan il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (FSIE), 'il-ħarsien tal-ambjent u l-effiċjenza fir-riżorsi' tikkostitwixxi l-akbar allokazzjoni fil-perjodu 2014-20 fi 12-il Stat Membru84. Barra minn hekk, l-allokazzjonijiet tal-UE għall-ambjent kienu ogħla min-nefqa pubblika tal-gvernijiet nazzjonali fuq l-ambjent fil-perjodu 2014-2018 għal 11-il Stat Membru85.*
- *F'diversi Stati Membri, l-isfida prinċipali għall-finanzjament ambjentali hija li jkun żgurat li dan jibqa' f'livell adegwat[86]. F'xi Stati Membri, hemm kwistjoni bl-użu effettiv tal-fondi tal-UE[87], xi drabi kkawżata mill-kapaċità insuffiċjenti tal-amministrazzjonijiet. L-indirizzar mill-ġdid tal-fondi għal proġetti mhux ambjentali jista' jevita li jintilfu l-flus, iżda dan jista' jwassal għal dewmien fir-rigward tal-implimentazzjoni ambjentali.*

Prattiki li rnexxew:

It-taxxa fuq il-landfills fir-**Renju Unit** bdiet tipproduċi impatti ċari fuq it-tnaqqis tar-rimi f'landfills. Iż-żieda fit-taxxa fuq il-landfills – attwalment waħda mill-ogħla fl-Ewropa - effettivament naqqset ir-rimi tal-iskart, u b'hekk immassimizzat ir-riċiklaġġ tal-materjal xott u tal-iskart tal-ikel.

L-**Awstrija** stabbiliet pjattaforma u helpdesk biex tiffaċilita l-iskambju ta' esperjenzi bejn l-uffiċjali tal-akkwist pubbliku ekoloġiku f'livelli differenti tal-gvern.

Il-**Polonja** għandha tariffa fuq l-ilma mormi, li d-dħul minnha jintuża għal investimenti għall-ħarsien tal-ambjent. L-**Iżvezja** għandha fis-seħħ taxxi fuq l-NO_x u l-SO_2, li wassal għat-tnaqqis ta' dawn is-sustanzi li jniġġsu l-arja; u fl-2018 ġew introdotti taxxi fuq is-sustanzi kimiċi, l-ivvjaġġar bl-ajru kif ukoll sistema ta' indiċjar tat-taxxi ambjentali. Il-**Kroazja** għandha Tariffa għall-Funzjoni ta' Benefiċċju Pubbliku tal-Foresti, li tirrikjedi lill-kumpaniji jikkontribwixxu finanzjarjament għall-ġestjoni tal-foresti. Baden-Wurttemberg (**Ġermanja**) jagħti remunerazzjoni lill-bdiewa talli jkollhom speċijiet ta' fjuri selvaġġi fil-bur tagħhom.

2.6. Appoġġ għal azzjoni multilaterali

L-UE hija impenjata li ssaħħaħ il-liġijiet ambjentali u l-implimentazzjoni tagħhom b'mod globali, fost l-oħrajn billi tappoġġa l-Patt Globali għall-proċess dwar l-Ambjent, li ġie approvat mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) f'Mejju 2018. Il-Ftehim ta' Pariġi dwar it-tibdil fil-klima huwa wkoll ta' importanza kruċjali, u kemm il-Kummissjoni kif ukoll l-Istati Membri jaħdmu attivament

---

[81] Il-Kummissjoni Ewropea, Studju ta' evalwazzjoni tal-pagament għal prattiċi agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent, 2017.

[82] Il-Belġju, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, Franza, l-Irlanda, il-Litwanja, il-Lussemburgu, Malta, in-Netherlands, ir-Rumanija, l-Iżvezja u r-Renju Unit. Il-Kummissjoni Ewropea, Xejriet tat-Tassazzjoni fl-Unjoni Ewropea, l-edizzjoni tal-2018.

[83] Il-Belġju, ir-Repubblika Ċeka, Franza, l-Ungerija, l-Irlanda, il-Polonja, il-Portugall u s-Slovakkja.

[84] L-Awstrija, il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, id-Danimarka, il-Finlandja, Franza, il-Greċja, l-Irlanda, il-Lussemburgu, Malta u l-Iżvezja.

[85] Il-Bulgarija, il-Kroazja, l-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u s-Slovenja.

[86] L-Awstrija, il-Bulgarija, il-Finlandja, Franza, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Ungerija, l-Italja, il-Lussemburgu, in-Netherlands, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja, Spanja, l-Iżvezja u r-Renju Unit.

[87] Il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Greċja, il-Litwanja, il-Latvja, il-Polonja, ir-Rumanija, u s-Slovakkja.

fuq l-implimentazzjoni sħiħa tiegħu. Barra minn hekk, bħala parti mill-obbligi internazzjonali tagħha u fid-dawl tan-natura globali tal-isfidi u l-opportunitajiet ambjentali, l-UE hija impenjata li tappoġġa l-ħarsien tal-ambjent fil-pajjiżi sħab permezz tal-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni u żvilupp internazzjonali tagħha.

L-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali hija waħda mill-għodod sabiex ikun żgurat li l-Istati Membri jagħtu eżempju tajjeb billi jirrispettaw il-politiki, il-liġijiet u l-ftehimiet internazzjonali Ewropej, u għalhekk tkompli timmonitorja l-istatus ta' ratifika u l-implimentazzjoni tal-ftehimiet internazzjonali.

Ir-rapporti l-ġodda tal-pajjiżi jeżaminaw ukoll l-oqfsa amministrattivi sabiex jiġu indirizzati l-kummerċ internazzjonali ta' injam tropikali, l-aċċess għar-riżorsi ġenetiċi u l-kummerċ internazzjonali ta' organiżmi selvaġġi. Ir-Regolament tal-UE dwar l-Injam huwa eżempju ta' appoġġ konkret mill-Kummissjoni Ewropea; fl-2018, ġew organizzati żewġ workshops għal diversi pajjiżi dwar kif tista' tittejjeb l-implimentazzjoni tiegħu, fl-ambitu tal-għodda TAIEX-EIR Peer to Peer, bil-parteċipazzjoni ta' tnax-il Stat Membru.

L-implimentazzjoni ambjentali tajba fi ħdan l-UE hija essenzjali sabiex tinkiseb implimentazzjoni sħiħa tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs), li kienu maqbula fl-2015. Dan jirrigwarda b'mod partikolari l-għanijiet dwar il-ħarsien tal-ekosistemi tal-ilma mit-tniġġis u l-użu tal-ilma b'mod sostenibbli (SDG6), il-konsum u l-produzzjoni sostenibbli (SDG12), l-azzjoni klimatika (SDG13), il-ħarsien tal-ekosistemi tal-baħar (SDG14), u l-indirizzar tal-pressjonijiet fuq il-kapital naturali tal-Ewropa (SDG15). Sabiex jiġu indirizzati d-diskrepanzi fl-implimentazzjoni ambjentali, huwa essenzjali li jkun hemm istituzzjonijiet u governanza effettivi (SDG16), u li tittejjeb il-koerenza tal-politiki u tiġi stimulata l-kooperazzjoni fi sħubijiet bejn diversi partijiet interessati (SDG17). L-għanijiet ta' żvilupp sostenibbli jistimulaw ukoll l-integrazzjoni ambjentali minħabba li jgħaqqdu l-politiki ambjentali, soċjali u ekonomiċi f'qafas koerenti.

Sejbiet ta' politika:

- *Bosta Stati Membri għad iridu jiffirmaw u jirratifikaw ftehim ambjentali multilaterali wieħed jew aktar*[88].
- *Xi Stati Membri jenħtieġ li jtejbu l-implimentazzjoni tagħhom tar-regoli tal-UE dwar l-użu tar-riżorsi ġenetiċi, u diversi pajjiżi għadhom mhumiex qegħdin jimplimentaw b'mod sħiħ ir-regoli dwar l-injam tropikali.*

Prattiki li rnexxew:

Il-koordinazzjoni orizzontali tal-azzjonijiet sabiex jintlaħqu l-SDGs qiegħda żżid fil-momentum fl-Ewropa. **Spanja** ħatret Kummissarju Għoli għall-Aġenda 2030, li jirrapporta direttament lill-President tal-Gvern. **Franza** ħatret Delegat Interministerjali għall-Iżvilupp Sostenibbli taħt l-awtorità tal-Prim Ministru.

3. Tisħiħ tal-governanza ambjentali

3.1. Il-governanza ambjentali

Il-kwalità tal-amministrazzjoni pubblika tal-Istati Membri għandha impatt sinifikanti fuq ir-riżultati tal-politiki tal-UE. Skont studju tal-2018[89], il-kwalità tas-servizzi pubbliċi ta' pajjiż tikkorrelata mal-livell ta' fiduċja fl-amministrazzjoni pubblika, il-faċilità li biha jitwettaq in-negozju u l-benesseri tas-soċjetà.

[88] L-Awstrija, il-Belġju, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, Franza, il-Greċja, l-Irlanda, l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja u Spanja.

[89] Il-Kummissjoni Ewropea, Harsa ġenerali Komparattiva tal-Karatteristiċi u l-Prestazzjoni tal-Amministrazzjonijiet Pubbliċi fl-UE28.

L-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali tal-2017 identifikat għadd ta' kawżi ewlenin komuni tad-diskrepanzi fl-implimentazzjoni relatati mal-governanza[90], iżda kienet meħtieġa analiżi aktar sistematika. Tnediet valutazzjoni tal-prestazzjoni fil-governanza ambjentali tal-Istati Membri bħala l-ewwel pass lejn it-tagħlim reċiproku u s-sejbien ta' soluzzjonijiet imfasslin apposta[91]. Il-Kummissjoni se tiddiskuti, fi ħdan il-Forum dwar il-Konformità u l-Governanza Ambjentali[92] u fil-grupp ta' esperti tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali[93], kif ir-riżultati u d-*data* miġbura fi ħdan il-proġett jistgħu jintużaw u jiġu aġġornati biex jappoġġaw iċ-ċikli futuri tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali.

F'termini ta' progress mill-2017 'l hawn, l-istandards importanti għat-trasparenza, il-parteċipazzjoni pubblika u l-aċċess għall-ġustizzja stabbiliti mill-Konvenzjoni ta' Aarhus[94] għadhom ma ġewx realizzati b'mod sħiħ madwar l-UE. Aktar sforzi f'dawn l-oqsma jkunu ta' benefiċċju għaċ-ċittadini, għan-negozji u għall-amministrazzjonijiet. Id-dritt tal-partijiet interessati kkonċernati, li jippreżentaw kontestazzjonijiet legali quddiem il-qrati nazzjonali, ħafna drabi bbażati fuq is-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, huwa rikonoxxut dejjem aktar. Sabiex tiġi faċilitata l-azzjoni ġudizzjarja minn persuni fiżiċi u ġuridiċi, fl-2017 ġiet adottata komunikazzjoni interpretattiva dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali[95].

Barra minn hekk, il-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Assigurazzjoni tal-Kwalità[96] li ġie adottat fil-bidu tal-2018 għandu jipprovdi prattiki tajba u gwida dwar kif għandhom jiġu ttrattati l-ilmenti, jiġu miġġielda r-reati ambjentali u tiġi żgurata l-konformità f'żoni rurali, kif ukoll qafas aktar wiesa' għall-valutazzjoni ta' kif l-Istati Membri jiksbu l-konformità ambjentali.

Ir-Regolament dwar il-governanza tal-unjoni tal-enerġija u tal-azzjoni klimatika daħal fis-seħħ f'Diċembru 2018, u se jsaħħaħ b'mod sinifikanti l-integrazzjoni bejn il-politiki dwar l-enerġija, il-klima u l-ambjent, b'mod partikolari bl-obbligu li l-Istati Membri jħejju pjanijiet nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima[97].

Il-ħtieġa li jiġu miġġielda r-reati ambjentali, u speċjalment it-traffikar ta' organiżmi selvaġġi u tal-iskart, ġiet rikonoxxuta bħala prijorità bħala parti mill-politika tal-UE kontra l-kriminalità organizzata għall-perjodu 2018-2021[98]. B'riżultat ta' dan, twettqu bosta azzjonijiet konkreti madwar l-UE, immexxija minn aġenziji tal-infurzar fl-Istati Membri, b'appoġġ mill-Europol u finanzjament tal-UE, kontra diversi tipi ta' reati ambjentali.

Mhux l-anqas, in-netwerks ta' professjonisti (eż. l-IMPEL[99]) qed jaqdu rwol kruċjali u l-Kummissjoni beħsiebha ssaħħaħ aktar ir-rwol tagħhom. Id-diġitalizzazzjoni u s-servizzi tal-Gvern elettroniku jistgħu wkoll jgħinu biex tiġi żviluppata amministrazzjoni tal-infurzar aktar effettiva u aktar integrata. Diversi inizjattivi tal-UE[100] jappoġġaw lill-Istati Membri għal dan il-għan.

Sejbiet ta' politika:

---

[90] Il-koordinazzjoni mhux effettiva fost l-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali, in-nuqqas ta' kapaċità amministrattiva u l-finanzjament insuffiċjenti, in-nuqqas ta' għarfien u *data*, il-mekkaniżmi insuffiċjenti ta' assigurazzjoni tal-kwalità u n-nuqqas ta' integrazzjoni u ta' koerenza tal-politiki. (ara COM(2017) 63)

[91] Il-Kummissjoni Ewropea, Proġett ta' studju "Żvilupp ta' qafas ta' valutazzjoni dwar il-governanza ambjentali fl-Istati Membri tal-UE" (ara l-librerija tal-proġetti).

[92] Il-Forum dwar il-Konformità u l-Governanza Ambjentali, sit web

[93] Il-Kummissjoni Ewropea, Grupp ta' Esperti "Ekoloġizzazzjoni tas-Semestru Ewropew/EIR.

[94] Il-Kummissjoni Ewropea, il-Konvenzjoni ta' Aarhus.

[95] COM(2017) 2616.

[96] COM(2018) 10.

[97] Ir-Regolament (UE) 2018/1999.

[98] Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, Konklużjonijiet tal-Kunsill li jistabbilixxu l-prijoritajiet tal-UE għall-ġlieda kontra l-kriminalità internazzjonali organizzata u serja bejn l-2018 u l-2021.

[99] In-Netwerk tal-UE għall-Implimentazzjoni u l-Infurzar tal-Leġiżlazzjoni Ambjentali.

[100] Bħall-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Gvern elettroniku, il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Governanza u l-Konformità Ambjentali u l-Manwal dwar il-Kwalità tal-Amministrazzjoni Pubblika

- *Governanza ambjentali aktar b'saħħitha fl-Istati Membri ttejjeb l-implimentazzjoni tal-politika ambjentali. L-Istati Membri jistgħu jtejbu ulterjorment il-governanza ambjentali ġenerali tagħhom.*
- *Iż-żieda fit-trasparenza tkun ta' benefiċċju ċar għall-implimentazzjoni. Hija ttejjeb l-għarfien, ir-responsabbiltà, l-involviment u l-appoġġ tal-pubbliku. L-Istati Membri jenħtieġ li jagħmlu użu aħjar mill-opportunitajiet tad-diġitalizzazzjoni sabiex itejbu t-trasparenza billi jinfurmaw aħjar lill-pubbliku dwar l-istat reali tal-ambjent fil-livell lokali/reġjonali, u hekk jistimulaw bidla fl-imġiba.*
- *Minkejja l-progress ġenerali, l-Istati Membri xorta jridu jtejbu l-aċċess għall-informazzjoni ambjentali, b'mod partikolari għad-data u s-servizzi spazjali, sabiex jkunu jistgħu jintużaw mill-ġdid b'mod faċli u liberu (f'konformità mad-Direttivi dwar l-INSPIRE[101], l-Aċċess għat-Tagħrif Ambjentali u l-Informazzjoni tas-Settur Pubbliku)[102].*
- *Diversi Stati Membri[103] jenħtieġ li jiżguraw li jkun hemm pożizzjoni legali biex l-NGOs iressqu kontestazzjonijiet legali dwar kwistjonijiet ambjentali u li r-rikorrenti ambjentali ma jkomplux jiffaċċjaw ostakoli, bħall-ispejjeż għoljin b'mod projbittiv.*
- *Sitta u għoxrin Stat Membru[104] jenħtieġ li jtejbu l-applikazzjoni tad-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali f'wieħed jew aktar mill-oqsma li ġejjin: is-sigurtà finanzjarja, il-gwida, u l-ġbir u l-pubblikazzjoni ta' informazzjoni dwar il-ħsara ambjentali.*

3.2. L-integrazzjoni ambjentali

Il-kisba tal-objettivi ambjentali u klimatiċi ma tiddependix biss fuq l-implimentazzjoni tal-liġijiet ambjentali, iżda tirrikjedi wkoll li l-konsiderazzjonijiet ambjentali jiġu integrati f'politiki oħra kif sottolinjat ripetutament fil-programmi ta' azzjoni ambjentali tal-Kummissjoni[105]. Dan jista' jintwera bl-eżempju tal-Politika Agrikola Komuni (PAK): minħabba li l-art agrikola tkopri madwar nofs is-superfiċje tal-Unjoni. Il-Politika Agrikola Komuni tista' tikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-objettivi ambjentali u klimatiċi, bħat-twaqqif tat-telfien tal-bijodiversità, it-tnaqqis tad-degradazzjoni tal-art u tal-ħamrija, l-assigurazzjoni tal-kwalità tal-ilma, it-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-ammonijaka, u l-immaniġġjar u t-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra. Ir-riformi reċenti tal-Politika Agrikola Komuni pproduċew bidliet promettenti fil-qafas ta' politika f'termini ta' koerenza mtejba mal-objettivi ambjentali u klimatiċi. Il-proposti legali għall-Politika Agrikola Komuni għal wara l-2020 se jsaħħu aktar din il-koerenza. L-istrateġija aġġornata dwar il-bijoekonomija[106] hija tentattiv ukoll sabiex l-objettivi ambjentali, soċjali u ekonomiċi jiġu integrati b'mod transpolitiku u koerenti.

Il-politika u l-liġijiet magħmula minn awtoritajiet differenti f'setturi differenti jenħtieġ li jkunu koerenti u bbażati fuq loġika konġunta, evidenza xjentifika u l-użu tajjeb tat-teknoloġiji disponibbli. Dan huwa sottolinjat ukoll fl-Artikolu 11 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE. L-integrazzjoni ambjentali tirrikjedi kooperazzjoni effettiva bejn l-awtoritajiet meta, fir-realtà, ministeri u awtoritajiet sottonazzjonali differenti għad għandhom it-tendenza li jaħdmu f'"silos" iżolati. Il-koerenza insuffiċjenti bejn il-politiki u dik istituzzjonali hija waħda mill-kawżi ewlenin tad-diskrepanzi fl-implimentazzjoni fir-rigward tal-kisba tal-objettivi tal-politika u l-liġi ambjentali tal-UE.

---

[101] INSPIRE: Infrastruttura għall-Informazzjoni Ġeografika fl-Ewropa.

[102] Id-Direttiva 2007/2/KE, id-Direttiva 2003/4/KE, id-Direttiva 2013/37/UE. Proġett iddedikat bħalissa qiegħed janalizza f'aktar dettall is-sistemi nazzjonali ta' informazzjoni ambjentali u jħejji gwida għall-prattiki tajba: Il-Kummissjoni Ewropea, *Data* tal-EIS.

[103] Il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, il-Finlandja, l-Ungerija, l-Irlanda, il-Litwanja, il-Lussemburgu, Malta, il-Polonja u r-Rumanija.

[104] L-Awstrija, il-Belġju, il-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, Franza, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, Malta, in-Netherlands, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja, l-Iżvezja u r-Renju Unit.

[105] Is-7[ba] Programm ta' Azzjoni Ambjentali 2014-2020.

[106] COM(2015) 614

Il-promozzjoni tal-koerenza fil-politiki u dik istituzzjonali hija sfida permanenti. Ir-rapporti tal-pajjiżi juru li l-pressjonijiet ambjentali huma relatati mill-qrib ma' setturi ekonomiċi (l-agrikoltura, it-trasport, l-industrija, l-ikel jew l-enerġija, fost oħrajn) f'bosta Stati Membri. Wieħed mill-eżempji huwa kif l-ekonomija ċirkolari tiddependi fuq l-innovazzjoni tal-prodotti, l-immaniġġjar effettiv tal-iskart u l-istimulazzjoni permezz ta' akkwist pubbliku sostenibbli. Fil-livell tal-UE, analiżi tar-relazzjonijiet fin-nexus bejn l-agrikoltura u l-ilma wriet li huwa possibbli approċċ aktar integrat107. F'bosta każijiet, approċċ kollaborattiv fir-rigward tal-interessi differenti jista' jkun triq aħjar 'il quddiem, pjuttost milli tiġi adottata leġiżlazzjoni ġdida.

Barra minn hekk, il-laqgħat transsettorjali fil-livell politiku (eż. il-laqgħat konġunti ta' konfigurazzjonijiet tal-Kunsill) u t-timijiet ta' esperti dwar proġetti konġunti jipprovdu l-mezzi sabiex jiġu identifikati, analizzati u solvuti l-okkorrenzi ta' integrazzjoni ambjentali dgħajfa.

It-tagħlim bejn il-pari rriżulta li kien strument importanti sabiex tittejjeb l-implimentazzjoni ambjentali. L-għodda TAIEX-EIR P2P, introdotta matul l-ewwel ċiklu ta' Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali, intlaqgħet tajjeb mill-awtoritajiet ambjentali. Fl-2018, li kienet l-ewwel sena operattiva tal-għodda, l-Istati Membri kollha kienu involuti f'mill-anqas avveniment wieħed u aktar minn 50 % tal-avvenimenti kienu workshops għal diversi pajjiżi. Fid-19-il proġett eżegwiti fl-2018, l-għodda ntużat prinċipalment mill-awtoritajiet ambjentali, iżda din tista' sservi għal integrazzjoni aħjar billi tinkludi awtoritajiet oħra rilevanti, kif indikat mis-sejbiet ta' politika.

Sejbiet ta' politika:

- *L-Istati Membri kollha jistgħu jtejbu ulterjorment il-governanza ambjentali ġenerali tagħhom. F'diversi Stati Membri, l-awtoritajiet ambjentali għandhom nuqqas sever ta' persunal u dan in-nuqqas ta' kapaċità u riżorsi jaffettwa l-abbiltà tagħhom ta' implimentazzjoni u infurzar. Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jeżistu strutturi ta' koordinazzjoni f'amministrazzjonijiet settorjali differenti u f'livelli differenti iżda l-effettività tagħhom tvarja. Tliet Stati Membri108 tħeġġew ferm li jindirizzaw il-frammentazzjoni reġjonali u lokali billi jiżviluppaw mekkaniżmi aħjar ta' koordinazzjoni għall-ambjent.*

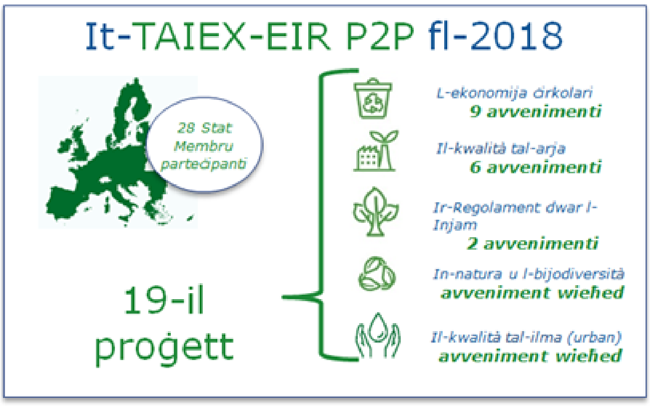

- *Żewġ Stati Membri109 għad iridu jlestu t-traspożizzjoni tad-Direttiva riveduta dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali (VIA) fil-liġi nazzjonali. Il-proċeduri tal-valutazzjoni ambjentali jeħtieġ li jiġu simplifikati u jeħtieġ li tiġi żgurata parteċipazzjoni pubblika effiċjenti fl-UE kollha.*
- *L-iskambji bejn il-pari ntużaw prinċipalment għall-isfidi tematiċi, iżda hemm lok sabiex l-għodda tintuża wkoll għall-iskambji dwar il-kawżi ewlenin tal-implimentazzjoni dgħajfa fil-qasam tal-kwalità tal-amministrazzjoni pubblika u l-mekkaniżmi ta' governanza.*

Prattiki li rnexxew:

Il-**Bulgarija** ħadet passi sabiex tipprovdi valutazzjonijiet ambjentali simplifikati billi tinkorpora l-valutazzjoni xierqa skont id-Direttiva dwar il-Ħabitats, il-proċess ta' permess tal-prevenzjoni u tal-kontroll integrati tat-tniġġis (IPPC) u l-proċess "Seveso" għas-sigurtà kimika fil-proċeduri tal-VIA

[107] Il-Kummissjoni Ewropea, L-Agrikoltura u l-Immaniġġjar Sostenibbli tal-Ilma fl-UE, 2017.
[108] Il-Greċja, l-Italja u Spanja.
[109] Il-Ġermanja u l-Litwanja.

tagħha. Is-simplifikazzjoni tgħin sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv, tiżdied il-koerenza u jiġi aċċellerat it-teħid tad-deċiżjonijiet, u l-isforzi jenħtieġ li jduru lejn implimentazzjoni adegwata ta' dawn id-dispożizzjonijiet.

4. It-triq 'il quddiem

L-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali identifikat ftit problemi ewlenin li jirrikjedu attenzjoni speċjali fis-snin li ġejjin u ġibdet l-attenzjoni tal-awtoritajiet ewlenin u taċ-ċittadini għad-diskrepanzi fl-implimentazzjoni ambjentali fil-pajjiżi tagħhom.

L-**integrazzjoni tal-objettivi ambjentali** ma' għanijiet ta' politika leġittimi oħra sikwit hija dgħajfa u dan għandu effetti negattivi fuq l-implimentazzjoni**.** L-integrazzjoni aħjar ta' dawn l-objettivi kollha fl-istadji tal-ippjanar u tal-implimentazzjoni tal-politika hija essenzjali għas-suċċess ta' kull qasam ta' politika rilevanti u finalment għas-soċjetajiet tagħna. Il-perspettivi indikati mill-aħħar rapport dwar l-Istat tal-Ambjent[110] u r-Rapport tal-Indikaturi Ambjentali 2018111 huma pjuttost koroh u l-implimentazzjoni sħiħa tal-liġijiet ambjentali attwali tal-UE hija, fil-fatt, sempliċement punt tat-tluq sabiex jinbidlu x-xejriet.

Il-progress attwali fl-implimentazzjoni reali huwa bil-mod wisq u integrazzjoni ambjentali aħjar tista' ġġib bidla radikali. Is-sitwazzjoni tista' tittejjeb biss jekk it-tħassib ambjentali jiġi kkunsidrat fit-tfassil u l-eżekuzzjoni ta' politiki pubbliċi b'impronta ambjentali sinifikanti, bħall-enerġija, it-trasport u l-agrikoltura. L-"approċċ nexus"[112] jista' jiġi msaħħaħ bħala prinċipju gwida: dan jinvolvi li l-kwistjonijiet jiġu eżaminati b'mod sistematiku u minn qabel, bil-għan li jiġu identifikati aktar soluzzjonijiet integrati għas-setturi involuti u li jiġu sostnuti l-investimenti relatati mal-ambjent fil-livell tal-UE, nazzjonali, reġjonali u lokali.

Il-kwalità tas-sistemi ta' governanza rilevanti hija katalizzatur ewlieni għal implimentazzjoni sħiħa. Ir-rapporti tal-pajjiżi identifikaw li l-ineffiċjenza u l-ineffettività tal-amministrazzjonijiet pubbliċi jikkostitwixxu kawża ewlenija importanti oħra għall-implimentazzjoni fqira. Il-Kummissjoni diġà tindirizza l-kwalità tal-amministrazzjoni u l-governanza pubblika fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, permezz tal-fondi strutturali u ta' investiment, il-programm ta' appoġġ għar-riformi strutturali u bi strumenti ta' gwida speċifiċi[113]. B'mod partikolari, huwa ċar li filwaqt li l-ħtiġijiet ivarjaw minn sistema għall-oħra, ma jista' jkun hemm ebda titjib f'dan ir-rigward mingħajr ma jiġu żgurati r-riżorsi umani u finanzjarji neċessarji għall-amministrazzjonijiet rilevanti.

L-implimentazzjoni ambjentali hija trasversali u tiddependi fuq l-involviment attiv ta' firxa wiesgħa ta' partijiet interessati, pubbliċi u privati, minn dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet għaċ-ċittadini, in-negozji u l-industriji. Firxa wiesgħa ta' partijiet interessati bħal din tista' tiġi attivata biss jekk l-informazzjoni rilevanti tkun disponibbli għalihom b'mod effettiv. **It-trasparenza tal-informazzjoni rilevanti għall-ambjent** tmur lil hinn mill-obbligi legali: hija prekondizzjoni għall-kollaborazzjoni effettiva fl-implimentazzjoni ambjentali. Mingħajr it-trasparenza, il-fiduċja tisparixxi u l-mobilizzazzjoni tal-partijiet interessati tkun bla suċċess.

L-indirizzar tad-diskrepanzi fl-implimentazzjoni jirrikjedi evidenza solida biex jiġu identifikati d-"distanza għall-mira", id-diffikultajiet sottostanti u l-opzjonijiet disponibbli u mbagħad biex tiġi mmonitorjata l-effettività tas-soluzzjonijiet magħżula. Għalhekk, il-Kummissjoni titlob lill-Istati Membri biex ikunu trasparenti meta jimplimentaw ir-regoli u l-politiki tal-UE, billi jibnu fuq il-portal tad-dejta miftuħa tal-UE[114], u billi jużaw it-teknoloġiji moderni tal-informazzjoni għal skopijiet ta'

---

[110] L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, Rapport dwar l-Istat tal-Ambjent, 2015.

[111] L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, Rapport tal-Indikaturi Ambjentali 2018.

[112] L-"approċċ nexus", imsemmi fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Il-passi li jmiss għal ġejjieni Ewropew sostenibbli Azzjoni Ewropea għas-sostenibbiltà, COM(2016) 739, jeżamina l-interrelazzjoni u l-interdipendenzi tal-isfidi differenti.

[113] Eż. 'Il-Kwalità tal-Amministrazzjoni Pubblika - Sett ta' għodod għall-Prattikanti' u l-istudju 'Il-karatteristiċi u l-prestazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika fl-UE28'.

[114] Il-Kummissjoni Ewropea, Portal tad-Dejta Miftuħa tal-UE.

komunikazzjoni, *data* u informazzjoni. Dawn jippermettu wkoll lill-Kummissjoni taddatta l-appoġġ tagħha għar-realtajiet fil-post.

Il-Kummissjoni hija impenjata li tappoġġa lill-Istati Membri sabiex itejbu l-implimentazzjoni ambjentali. Espressjonijiet ta' dan huma d-djalogi tematiċi tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali u l-għodda ddedikata Peer 2 Peer li tgħin għall-valutazzjoni tal-problemi, l-iskambju tal-prattiki tajba u t-tagħlim bejn il-pari. Madankollu, id-djalogi ta' suċċess mal-pajjiżi jirrikjedu l-**involviment attiv tal-awtoritajiet reġjonali u lokali u ta' partijiet interessati oħra**. Hemm bżonn ta' aktar dibattiti tematiċi fi u bejn il-livelli kollha tal-amministrazzjoni, li għandhom iwasslu għal konklużjonijiet operattivi segwiti minn azzjoni. Id-dibattiti jenħtieġ li jqisu l-possibbiltà ta' aktar integrazzjoni ambjentali f'oqsma oħra ta' politika. Il-Kummissjoni ppubblikat dokumenti li jistgħu jservu bħala punt tat-tluq, inkluża l-Komunikazzjoni dwar l-Arja Nadifa (2018)[115], id-Dokument ta' Ħidma dwar l-agrikoltura u l-ilma (2017)[116], il-Pjan ta' Azzjoni għan-natura, għaċ-ċittadini u għall-ekonomija[117], u r-Rapporti ta' twissija bikrija dwar l-użu mill-ġdid/riċiklaġġ tal-iskart[118].

Il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri sabiex jaġixxu fuq is-sejbiet tal-Analiżi tal-Implimentazzjoni Ambjentali u biex jużaw ir-rapporti tal-pajjiżi bħala bażi għal aktar diskussjoni. L-Istati Membri huma mħeġġa wkoll ikomplu jaħdmu fuq l-implimentazzjoni tar-regoli ambjentali fis-seħħ sabiex iwasslu riżultati ambjentali aħjar għaċ-ċittadini, biex jipproteġu s-saħħa tagħhom u biex itaffu u jikkumpensaw għall-pressjonijiet ambjentali li jiswew ħafna flus għas-soċjetajiet u għall-ekonomiji tagħhna.

Ambjent tajjeb huwa assi komuni tan-nies tal-UE, kemm tal-ġenerazzjonijiet preżenti kif ukoll ta' dawk futuri, u jikkostitwixxi pedament kritiku għall-attivitajiet soċjali u ekonomiċi l-oħra. L-UE daħħlet fis-seħħ leġiżlazzjoni ambjentali komprensiva, bil-għan li tiżgura li l-arja tkun tajba biex tittieħed man-nifs, l-ilma jkun sigur għall-użu, l-ikel tagħna jkun tajjeb biex jiġi kkunsmat, l-affarijiet ta' madwarna jkunu tajbin għall-użu, u t-tniġġis jinżamm 'il bogħod. Dawn l-istandards huma tajbin daqs kemm tkun tajba l-implimentazzjoni tagħhom. Huwa f'idejna li naraw li l-implimentazzjoni sseħħ, sew jekk naġixxu f'kapaċità pubblika jew privata.

[115] COM(2018) 330.
[116] SWD(2017) 153.
[117] COM(2017) 198 u SWD(2017) 139.
[118] Il-Kummissjoni Ewropea, Rapport dwar l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni dwar l-iskart, inkluż ir-rapport ta' twissija bikrija.